

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		
Procedura ograniczenia ryzyka zakażenia COVID – 19 podczas zajęć dydaktycznych przeprowadzanych ze studentami kierunków medycznych	Data	22.05.2020 r.
	Wydanie nr	2
	Strona/stro	1 z 9
	Egz. Nr	1
Opracował :	Wykładowca – Katedra Pielęgniarstwa Pielęgniarka epidemiologiczna USK w Olsztynie	mgr Iwona Wołosewicz

Cel procedury

Zapobieganie rozprzestrzeniania się zakażenia COVID-19

Przedmiot i zakres procedury

Studenci, wykładowcy, nauczyciele akademicy, personel sprząający

Określenia, definicje, oznaczenia

Definicje:

Koronawirus COVID-19 - należy do tego samego typu wirusów co SARS i MERS. Może być przenoszony z człowieka na człowieka drogą kropelkową. **Objawy:** infekcja dróg oddechowych (np. kaszel, gorączka $\geq 38,0^{\circ}$, duszność, radiologiczne cechy obustronnego zapalenia płuc i/lub zespół ostrej niewydolności oddechowej) bez innej znanej etiologii całkowicie wyjaśniającej wyżej wymienione objawy kliniczne choroby.

Odpowiedzialność

Uczestnik	Uprawniony do	Odpowiada za
Nauczyciel akademicki, wykładowca	kontroli przestrzegania procedury	<ul style="list-style-type: none"> • nadzór przestrzegania przez studentów obowiązującej procedury • nadzór nad przestrzeganiem przez studentów reżimu sanitarnego podczas zajęć dydaktycznych • bezpośredni nadzór stosowania przez pracowników i studentów środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w celu zminimalizowania ryzyka zakażenia na COVID-19 • podczas zajęć dydaktycznych w szpitalu stosują środki ochrony indywidualnej
Dziekani, dyrektor Filii, Dyrektor	kontroli przestrzegania procedury	<ul style="list-style-type: none"> • zarządza bezpieczeństwem • przesyła i uaktualnia wszelkie wytyczne i informacje dotyczące COVID-19 • wyposaża pracownika/studenta w środki ochrony

SZP, dyrektorzy instytutów, kierownicy katedr, kierownicy jednostek ogólnoucze lnianych		indywidualnej w zależności od stopnia zagrożenia <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje plan dotyczący zabezpieczenia pracowników do pracy podczas zajęć w szpitalu • zabezpiecza pracownie / studentów oraz pracowników w środki ochrony osobistej, preparaty dezynfekcyjne, wyroby medyczne (rękawiczki) itp.
Studenci		<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie obowiązującej procedury • przestrzeganie procedury prawidłowej dezynfekcji rąk , dekontaminacji powierzchni, sprzętów, narzędzi, prawidłowego postępowania ze szpitalną odzieżą ochronną, odpadami medycznymi, itp. • stosowanie środków ochrony osobistej • informowanie o objawach chorobowych, które mogą wskazywać na zakażenie COVID-2019 • podczas zajęć w szpitalu stosują środki ochrony indywidualnej
Zespół sprzątający		<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie obowiązującej procedury • stosowanie środków ochrony osobistej

Opis postępowania

WAŻNE

Definicja bliskiego kontaktu personelu (aktualizacja wg ECDC z dnia 08.03.2020r.) podejrzanego o COVID-19

1. Pozostawanie w bliskim kontakcie (np. prowadzenie rozmowy twarzą w twarz) z pacjentem z podejrzeniem zakażenia COVID-19 lub w odległości mniejszej niż 2 metry przez ponad 15 minut.
2. Osoba, która miała bezpośredni kontakt fizyczny z przypadkiem COVID-19 (np. uścisk dłoni).
3. Osoba mająca niezabezpieczony bezpośredni kontakt z zakaźnymi wydzielinami w przypadku COVID-19 (np. kaszel, kichanie, dotykanie gołą ręką zużytych papierowych chusteczek).
4. Osoba, która przebywała w zamkniętym środowisku (sala dydaktyczna itp.) z przypadkiem podejrzenia/potwierdzenia COVID-19 przez 15 minut lub więcej i w odległości mniejszej niż 2 metry.
5. Pracownik ochrony zdrowia lub inna osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad przypadkiem COVID-19, lub pracownicy laboratoryjni zajmujący się materiałem pochodzącym od przypadku COVID-19 - bez zalecanych środków ochrony osobistej (PPE) lub z ewentualnym naruszeniem PPE.

UWAGA

- **student/nauczyciel akademicki przy wejściu głównym do szpitala poddany jest**

pomiarowi temperatury

➤ **w przypadku temperatury powyżej $\geq 38,0^{\circ}$:**

- **student: nie wchodzi na teren szpitala ; powiadamia wykładowcę telefonicznie o braku możliwości uczestniczenia w zajęciach**
- **wykładowca: nie wchodzi na teren szpitala gdzie znajdują się sale symulacyjne oraz do klinik/oddziałów szpitalnych gdzie odbywają się zajęcia, odwołuje zajęcia , szuka zastępstwa**

UWAGA

W zajęciach nie mogą uczestniczyć osoby, które są chore, przebywają w domu z osobą odbywającą kwarantannę lub izolację w warunkach domowych lub sami są objęci kwarantanną albo izolacją w warunkach domowych.

Wskazania ogólne

1. Należy unikać tworzenia się grup studentów przed zajęciami, w ich trakcie i po zajęciach.
2. Studentom z wyprzedzeniem czasowym należy przekazać zasady bezpieczeństwa i oczekiwanych zachowań.
3. Studentom należy zorganizować wejście na zajęcia w sposób uniemożliwiający grupowanie się osób (np. odstępy czasowe).
4. Wszelkie informacje, spostrzeżenia, pytania itp. w miarę możliwości należy przekazywać studentom w formie mailowej, sms lub poprzez media społecznościowe.
5. Aby zapewnić bezpieczeństwo studentom podczas zajęć dydaktycznych należy podzielić studentów na mniejsze grupy lub zapewnić salę odpowiednio większą z zachowaniem obowiązujących odstępów między osobami.
6. Czekając na wejście na zajęcia studenci zachowują odstęp minimum 2 m, mają osłonięte usta i nos.
7. Zasada zakrywania ust i nosa obowiązuje na terenie całego obiektu, w którym odbywają się zajęcia.
8. Dydaktycy prowadzący zajęcia powinni mieć zakryte usta i nos (maseczki) oraz zachowują bezpieczny odstęp od studenta 2 m.
9. Przed wejściem na salę, gdzie odbywają się zajęcia uczestnicy dezynfekują ręce (zgodnie z obowiązującą procedurą dezynfekcji rąk, preparat na bazie alkoholu, min. 60%), zakładają rękawiczki.
10. Osoby mogą w czasie przerwy w zajęciach opuścić budynek, w którym zajęcia się odbywają lub przebywać na jego terenie jeżeli zapewniona jest odpowiednia przestrzeń pozwalająca na przestrzeganie dystansu społecznego określonego przepisami prawa, wynoszącego przynajmniej 2 metry od drugiej osoby.
11. Podczas kaszlu i kichania student zakrywa usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką – natychmiast wyrzuca chusteczkę do zamkniętego kosza i myje/dezynfekuje ręce.
12. W przypadku zajęć laboratoryjnych należy zapewnić 2-metrowy odstęp pomiędzy studentami lub oddzielić poszczególne stanowiska przezroczystymi przegrodami.
13. Miejsca do siedzenia należy zorganizować w taki sposób, aby pomiędzy osobami zachowany był co najmniej 2-metrowy odstęp w każdym kierunku.
14. W budynku, w którym realizowane są zajęcia dydaktyczne należy wyznaczyć pomieszczenie, w którym:
  - a) można odizolować osobę w przypadku stwierdzenia objawów chorobowych –COVID-19,
  - b) pomieszczenie należy wyraźnie oznakować,

- c) pomieszczenie należy wyposażyć m.in. w środki ochrony osobistej: maseczkę z filtrem hepa, gogle, fartuch foliowy z długim rękawem, preparaty do dezynfekcji rąk oraz powierzchni.
15. Nauczyciele akademicy informują studentów poinstruowani odnośnie zasad dotyczących bezpieczeństwa biologicznego podczas realizacji zajęć.
  16. Przed przystąpieniem do realizacji zajęć praktycznych student odbywa obowiązkowo szkolenie BHP oraz szkolenie epidemiologiczne. Studenta bezwzględnie obowiązuje przestrzeganie zasad BHP oraz obowiązujących procedur z zakresu profilaktyki zakażeń szpitalnych oraz zasad reżimu sanitarnego obowiązującego na terenie danej placówki /zakładu/szpitala.
  17. Drzwi do sali oraz wszystkie drzwi do pomieszczeń, po których poruszają się studenci powinny być otwarte, w miarę możliwości tak, aby nie trzeba było ich otwierać.
  18. Pomieszczenia dydaktyczne powinny być regularnie wietrzone, w tym przed zajęciami oraz co godzinę w trakcie zajęć.

Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u studenta

1. Jeżeli uczestnik zajęć przejawia niepokojące objawy choroby zakaźnej należy niezwłocznie odsunąć go od zajęć, odizolować w przygotowanym wyznaczonym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu z zapewnieniem minimum 2 m odległości od innych osób.
2. W przypadku, kiedy stan zdrowia nie wymaga pomocy student udaje się do domu własnym transportem nie korzystając z transportu publicznego oraz skupisk ludzi.
3. Nauczyciel akademicki powiadamia niezwłocznie PSSE w Olsztynie (tel. alarmowe 607 753 872; 693 365 322; 601 203 001). PSSE ustala sposób izolacji lub kwarantanny (domowa czy szpitalna) i wydaje zalecenia.
4. W sytuacji nagłego pogarszania się stanu zdrowia osoby należy wezwać pogotowie ratunkowe, celem przewiezienia do najbliższego oddziału zakaźnego, a o zaistniałej sytuacji niezwłocznie poinformować PSSE w Olsztynie, która przeprowadzi wstępny wywiad epidemiologiczny.
5. Osoby mające z osobą podejrzaną krótki kontakt, podlegają nadzorowi epidemiologicznemu PSSE bez kwarantanny (mierzenie temperatury 2 x dziennie i zgłaszanie objawów ze strony układu oddechowego Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu).
6. Osoby z kontaktu z osobą podejrzaną o COVID-19 powiadamiają PSSE, stosując się do wytycznych.
7. Obszar, w którym poruszała się osoba podejrzana o COVID-19 należy poddać gruntownemu sprzątnięciu zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz dezynfekcji powierzchni dotykowych (klamki, poręcze, włączniki, uchwyty).

Postępowanie studentów biorących udział w zajęciach:

1. W zajęciach może uczestniczyć wyłącznie osoba zdrowa, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną, takich jak:
  - a) gorączka $\geq 38,0^{\circ}$
  - b) duszność itp.

- c) kaszel
  - d) objawy grypopodobne.
2. W pomieszczeniu, w którym odbywają się zajęcia nie mogą przebywać osoby postronne inne niż studenci, pracownicy.
  3. Przed przystąpieniem do realizacji zajęć praktycznych – odbycie obowiązkowego szkolenia BHP i bezwzględne przestrzeganie zasad bhp oraz zasad reżimu sanitarnego obowiązującego na terenie placówki /zakładu
  4. Studenci przed przystąpieniem do zajęć zostawiają przed wejściem na zajęcia w wyznaczonym miejscu rzeczy osobiste – plecak, torbę, kurtkę, telefon (np. szafki lub odrębne pomieszczenie). W pomieszczeniu, gdzie studenci pozostawiają swoje rzeczy osobiste może przebywać jedna osoba lub więcej osób pod warunkiem zachowania środków bezpieczeństwa – 2 m odstępu między osobami, student ma zakryte usta/nos (maseczka). Student przed wejściem do pomieszczenia (szatni) wykonuje procedurę dezynfekcji rąk, zostawia rzeczy osobiste, dezynfekuje ręce i wychodzi z pomieszczenia. Powyższe zasady obowiązują podczas odbioru swoich rzeczy osobistych.
  5. W przypadku konieczności noszenia podczas zajęć praktycznych umundurowania – odzieży ochronnej, obuwia na zmianę i identyfikatora należy w/w odzież ochronną założyć w szatni z zachowaniem następujących zasad:
    - a) przed wejściem do szatni student wykonuje procedurę dezynfekcji rąk,
    - b) w szatni może przebywać jedna osoba lub więcej osób pod warunkiem zachowania środków bezpieczeństwa – 2 m odstępu między osobami,
    - c) student ma zakryte usta/nos (maseczka),
    - d) student zakłada odzież ochronną,
  6. Przed przystąpieniem do realizacji zajęć dydaktycznych obowiązuje bezwzględne przestrzeganie zasad reżimu sanitarnego ze względu na występującą epidemię CoVID-19:
    - a) na zajęcia mogą wejść wyłącznie osoby z osłoną na usta i nos: maseczka jednorazowa z filtrem Hepa FFP1 (1 godzina bez zdejmowania) lub FFP2 (2 godziny bez zdejmowania) lub FFP3 (8 godzin bez zdejmowania) lub maseczka chirurgiczna (czas używania max.4 godz. , w przypadku kiedy **gdy tylko maska stanie się wilgotna/trzeba ją wymienić na nową jednorazową maseczkę, nie należy używać jej ponownie** lub maseczka wielokrotnego użytku (czysta , prana systematycznie) lub przyłbica/gogle w przypadku osób, które nie mogą nosić maseczek ze względów zdrowotnych (**przyłbice/ gogle są środkami ochrony osobistej wielorazowego użytku, które po użyciu (po zajęciach) student obowiązkowo poddaje dezynfekcji;**
    - b) uwzględnia się czas noszenia maseczek – wymiana zgodnie z wytycznymi;
    - c) nie dopuszcza się używania maseczek papierowych ani flizelinowych;
    - d) jeśli z jakiegoś powodu student musi zdjąć osłonę z nosa i ust, zdejmuje ją przestrzegając bezwzględnie 2 metrowego odstępu od innych osób.
  7. Na zajęcia student nie powinien przynosić zbędnych rzeczy, w tym telefonów komórkowych.
  8. Należy także pamiętać o dezynfekcji używanego sprzętu (np. stetoskopy), w tym sprzętu osobistego studentów, przed wejściem i po wyjściu z zajęć.
  9. Każdy student w miarę możliwości korzysta z własnych przyborów/ przedmiotów (stetoskop etc.) niezbędnych do sprawnej i skutecznej realizacji zajęć.

10. Konieczna jest dezynfekcja przedmiotów używanych wspólnie, jeżeli nie są to materiały jednorazowe.
11. Zakazuje się wzajemnego użyczenia przedmiotów, jak długopisy, notesy itp.

Zajęcia przy łóżku pacjenta wymagające bezpośredniego kontaktu studenta z inną osobą:

1. Przed wejściem na salę chorego studenci / nauczyciel akademicki dezynfekuje ręce zgodnie z obowiązującą procedurą, zakłada rękawiczki.
2. Studenci podczas wszystkie czynności przy pacjencie wykonują ze szczególną starannością i dbałością, unikając bezpośredniego kontaktu „twarzą w twarz”.
3. Student przystępując do pracy z pacjentem zakłada środki ochrony indywidualnej:
  - a) jednorazowa maska chirurgiczna
  - b) mundur roboczy
  - c) jednorazowe rękawiczki
  - d) jednorazowy fartuch flizelinowy w razie potrzeby.
4. Student podczas zajęć planuje z wyprzedzeniem wszystkie działania przy pacjencie, łącząc czynności za jednym wejściem aby ograniczyć liczbę wejść do pacjenta.
5. Sprzęt jednorazowego użytku i środki ochrony indywidualnej traktujemy jako odpady medyczne.
6. Nauczyciel akademicki pozostaje w pomieszczeniu przez cały czas trwania zajęć obserwując prawidłowość działania także w zakresie bezpieczeństwa epidemiologicznego.
7. Podczas wypełniania dokumentacji student zdejmuje rękawiczki, dezynfekuje ręce, podchodząc do kolejnych czynności przy pacjencie student dezynfekuje ręce, zakłada kolejną parę jednorazowych rękawiczek.
8. W przypadku pobierania materiału od pacjenta lub asystowaniu lekarzowi w procedurach inwazyjnych (np. pobieranie krwi, wymazów, punkcja lędźwiowa) student zakłada środki ochrony indywidualnej: jednorazowe rękawiczki, fartuch foliowy z długim rękawem, maseczkę chirurgiczną lub maseczkę z filtrem Hepa, dodatkowo gogle lub przyłbicę.
9. Zaleca się ograniczenie do minimum kontaktu studentów z pacjentami potencjalnie podejrzanym o SARS-CoV-2. Jeśli na drzwiach danej kliniki/oddziału/ sali znajduje się Informacja „STOP PODEJRZENIE ZAKAŻENIA SARS-CoV-2” - student ma zakaz wchodzenia.
10. Student, który kontaktował się z pacjentem i wykonywał przy nim czynności medyczne po wdrożeniu procedur prewencyjnych, przestrzegał procedur epidemiologicznych, zakładał odpowiednie środki ochrony osobistej jest traktowany jak osoby, które nie miały kontaktu z pacjentem, u którego występuje podejrzenie COVID-19.

Zasady spożywania posiłków

1. Uczestnicy zajęć mogą spożywać przyniesione przez siebie produkty i napoje poza pomieszczeniem, w którym odbywają się zajęcia, w przerwie między zajęciami i w wyznaczonym do tego celu miejscu, pod warunkiem zachowania środków bezpieczeństwa, w tym 2 metrowego odstępu między osobami.
2. Uczestnicy zajęć mogą w czasie przerwy w zajęciach opuścić budynek, w którym zajęcia się odbywają lub przebywać na jego terenie jeżeli zapewniona jest odpowiednia przestrzeń

pozwalająca na przestrzeganie dystansu społecznego, określonego przepisami prawa, wynoszącego co najmniej 2 metry.

Edukacja studentów przeciwdziałanie COVID-19

1. W pomieszczeniach dydaktycznych powinny być dostępne w widocznym miejscu instrukcje na temat prawidłowej techniki kaszlu, mycia rąk oraz ogólnych zasad izolacji kontaktowej i kropelkowej.
2. Przed zajęciami należy zapoznać studenta z obowiązującą procedurą przeciwdziałania COVID-19.
3. Zakres edukacji powinien obejmować również stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz techniki mycia i dezynfekcji rąk, dezynfekcji powierzchni.

Postępowanie personelu sprząającego – mycie, dezynfekcja w celu ograniczenia ryzyka zakażenia COVID-19

1. Czynności sprzątania i dezynfekcji w salach gdzie odbywają się zajęcia przeprowadza się po każdej grupie studentów.
2. Pomieszczenia dydaktyczne powinny być regularnie wietrzone w tym, przed zajęciami, nie rzadziej niż co godzinę w trakcie zajęć.
3. Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet, nie rzadziej niż co 2 godziny.
4. Wszystkie powierzchnie należy zmywać preparatem myjącym za pomocą jednorazowych ściereczek. Do dezynfekcji wskazane jest stosowanie roztworów dezynfekcyjnych preparatów na bazie chloru o stężeniu 1000 ppm. aktywnego chloru (dopuszcza się standardowe preparaty dezynfekcyjne: skuteczność biobójcza w zakresie bakterii, grzybów i wirusów)
5. Powierzchnie dotykowe: klamki, poręcze, uchwyty, włączniki wind, włączniki światła winny być dezynfekowane co 2 godziny.
6. Proces sprzątania rozpoczyna się od usunięcia odpadów oraz mycia i dezynfekcji powierzchni tzw. czystych tj.: od parapetów, blatów stolików, klamek, włączników i przycisków, słuchawek telefonu, a kończąc na podłodze.
7. Duże powierzchnie myje i dezynfekuje się za pomocą nakładek mopujących stosując zasadę „**jeden mop do jednego pomieszczenia**”. Zużyte mopy oddaje się do prania.
8. Dezynfekcji podlega tzw. Droga dojścia studenta tj. miejsca i sprzęty, których mógł dotykać (poręcze, klamki, drzwi, krzesło, ławka itp.).
9. Dezynfekowane są wszystkie twarde powierzchnie, podłogi, krzesła, klamki, urządzenia sanitarne, znajdujące się w pomieszczeniu, gdzie przebywał student.
10. Dezynfekcji podlegają wszystkie sprzęty znajdujące się w sali symulacyjnej.
11. Zanim wejdzie się do pomieszczenia gdzie zostanie przeprowadzona dezynfekcja, przygotować należy cały sprzęt do sprzątania (ręczniki jednorazowe, worki na śmieci, ścierki i końcówki mopów jednokrotnego dotyku itp.).
12. Sprzęt wielorazowego użycia poddaje się standardowej dezynfekcji przy użyciu preparatów obejmujących działanie wirusobójcze

13. Po myciu i dezynfekcji wózek do sprzątnia należy wyczyścić, zdezynfekować, osuszyć i odstawić wszystkie sprzęty do czyszczenia/sprzątnia (np. uchwyty mopów itp.).
14. Jeśli sprzęt ma być przewiezony w inne miejsce poza salę izolacyjną należy go wcześniej dokładnie umyć i zdezynfekować
15. Dezynfekcję podłóg i ścian przeprowadza się przez co najmniej 30 minut.
16. Należy przeprowadzać monitoring codziennych prac porządkowych (karty dezynfekcji) ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości ciągów komunikacyjnych, dezynfekowania powierzchni dotykowych: poręczy, klamek, włączników światła, klawiatur, myszek, uchwytów, poręczy krzeseł i powierzchni płaskich.
17. Miejsca siedzące i powierzchnie dotykowe należy dezynfekować przed i po zajęciach.

Podstawy prawne:

1. GIS: <https://gis.gov.pl/aktualnosci/przydatne-materialy-o-koronawirusie/>.
2. Główny Inspektor Sanitarny (www.gis.gov.pl);
3. *Zestawienie na podstawie aktualnych zaleceń Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (zasady przedstawione w Piśmie Głównego Inspektora Sanitarnego z dn. 12 maja 2020 r.);*
4. *„Środowiskowe wytyczne w związku z częściowym przywracaniem działalności uczelni” z dn. 18 maja 2020r.);*
5. Podręcznik prewencji i leczenia COVID-19 Wersja 1.0.1 z 2020-03-22-23-40-37 Liang Tingbo
6. Wytyczne Ministerstwa Zdrowia Triaż w szpitalach niezakaźnych z dnia 04.04.2020 r.
7. Zalecenia Konsultanta Krajowego w dziedzinie chorób zakaźnych z dnia 06.04.2020 r.

Zapisy

Rodzaj zapisu	Miejsce przechowywania	Osoba odpowiedzialna za przechowywanie oryginału dokumentu
Lista studentów, którzy zapoznali się z obowiązującą procedurą	Sekretariat jednostki	Osoba obsługująca sekretariat

Rozdzielnik

L.p.	Miejsce docelowe	Data	Podpis
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			